

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: finantskorrektsiooni otsus Tartu Ülikooli Delta keskuse hanke kohta oli alusetu

Riigikohus: finantskorrektsiooni otsus Tartu Ülikooli Delta keskuse hanke kohta oli alusetu

20. November 2024

Riigikohus otsustas, et Tartu Ülikooli (TÜ) Delta keskuse ehitushange oli seaduslik, ja tühistas Riigi Tugiteenuste Keskuse (RTK) finantskorrektsiooni otsuse, mille kohaselt oleks ülikool pidanud riigile tagasi maksma rohkem kui 1,5 miljonit eurot.

2016. aastal sai TÜ Euroopa Liidu vahenditest riigi kaudu mh Delta keskuse ehituse jaoks toetust. Ülikool korraldas seejärel hanke, et leida mh A-klassi pädevustunnistusega elektritööde tegija. Pädevusnõue pidi tagama, et lisaks madalapingelistele elektritöödele saaks tehtud ka keskpingelised elektritööd.

RTK hinnangul rikkus ülikool riigihangete seadust, kuna välistas hankest pakkujad, kellel puudus pakkumuse esitamise hetkeks nõutav pädevustunnistus. Lisaks heitis RTK ülikoolile ette, et hanketeates ei olnud märgitud, et aktsepteeritakse ka välisriigi pakkujate asukohariigi õigusaktide kohaseid analoogseid tõendeid. Selle väidetava rikkumise tõttu nõudis RTK finantskorrektsiooni korras ülikoolilt tagasi 10% kogu toetusest.

TÜ vaidlustas finantskorrektsiooni otsuse, mida RTK ei rahuldanud. Ka haldus- ja ringkonnakohus leidsid, et kvalifitseerimistingimus oli diskrimineeriv, koheldes välisriigi pakkujaid ebavõrdselt.

Riigikohus selgitas, et finantskorrektsiooni otsus tehakse juhul, kui toetuse saaja on jätnud osaliselt või täielikult täitmata kohustuse või nõude ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust. Lisaks peab Euroopa Kohtu praktika järgi olema rikutud liidu õigust, rikkumine peab tulenema majandustegevuses osaleja tegevusest või tegevusetusest ja liidu eelarvele peab olema tekkinud või tõenäoliselt tekkima kahju.

Selliseid rikkumisi Riigikohtu hinnangul aga ei esinenud. Hankedokumentide viide kehtivuse kaotanud seadusele oli ekslik, kuid see ei välistanud välisriigi pakkujate osalemist hankes. Nii uus kui ka vana seadus võimaldasid välisriigi pakkujatel taotleda kutsekvalifikatsiooni tunnustamist. Välisriigi ettevõtjad oleks saanud küsida hankijalt selgitusi.

Kuivõrd Riigikohus otsustas, et Tartu Ülikool ei rikkunud seadust, ei olnud põhjust kohaldada ka finantskorrektsiooni. Riigikohtu halduskolleegium selgitas, et isegi kui väidetud rikkumine oleks esinenud, oleks 10% finantskorrektsioonimäär olnud ebaproportsionaalne.

Rahandusministeerium algul rikkumist ei tuvastanud ja hankemenetluse teistsugune tulemus oleks dokumentide korrektse vormistamise korral olnud äärmiselt vähetõenäoline. Kahju tekkimine liidu finantsidele ei tohi sanktsiooni kohaldamiseks olla pelgalt teoreetiline.

Kolleegium rõhutas, et struktuuritoetustega seotud sanktsioonide risk ei tohi olla nii suur, et heidutaks

toetuste taotlemisest loobuma ja seeläbi takistaks struktuurifondide eelarve sihtotstarbelist kasutamist. Iseäranis tuleb seda arvesse võtta olukordades, kus riigihankeõiguse rikkumine pole ilmselge.

Kohtuotsusega [1] saab tutvuda Riigikohtu veebilehel.

Teate sisestas:

Sandra Sommer

pressiesindaja

5333 9846, 730 9042

sandra [dot] sommer@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-finantskorrektsiooni-otsus-tartu-ulikooli-delta-keskuse-hanke-kohta-oli>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=3-21-2607/24>